

2024-06-27

Kommunala pensionärsrådet, äldreomsorgstema 2024-06-12

Tid och plats	Onsdag den 12 juni 2023, 14:00 – 16:30, Stadshuset
Närvarande:	Fredrik Hansson, KS Carola Lidén, KS Nils-Levi Johansson, PRO Ann-Christin Lahti, Vision Birgitta Eriksson, PRO Lena Rantakyrö, SPF SvenEric Sterner, PRO Ingrid Carlenius, SPF Kerttu Myllykoski, Finska föreningen Kerstin Hällgren, SKPF Ingrid Norberg, SKPF Eva Bergström, PRO Maine Carlsson, Vision Therese Lifbom, Socialförvaltningen
Samman kallande:	Ordförande, Fredrik Hansson, KS
Föredragande:	Gabriella Sjöström, Katarina Morin, Kristin Holmström, Rebecca Sterbäck, Catrin Ek, Anna Drugge och Therese Lifbom, Socialförvaltningen
Sekreterare:	Therese Lifbom, Socialförvaltningen

1. Mötets öppnande

Ordförande hälsade alla välkomna och öppnade mötet.

2. Närvaro

Närvarande enligt ovan.

3. Godkännande av dagordning

Dagordningen godkändes.

4. Val av justerare

Ingrid Carlenius valdes till justerare.

2024-06-27

5. Inledning

Socialdirektör Gabriella Sjöström inledde med att berätta om Luleå kommuns resa mot framtidens Luleå. Framtidens Luleå ska ha plats för minst 100 000 luleåbor och ska vara en fungerande plats för dagens och morgondagens invånare. Genom att driva samhällsbygget, leverera välfärd och säkra den lokala demokratin ska vision 2040 bli verklighet. Fungerande äldreomsorg är en viktig del av välfärdsuppdraget.

Gabriella berättade att demografiutvecklingen, som innebär att fram till 2034 kommer antalet personer som är 80 år och äldre öka med ca 40%, men antalet personer i arbetsför ålder kommer att öka enbart med knappt 3%, medför att samhället är tvunget att ställa om till att arbeta på nya sätt. Om omställning till nya arbetssätt inte görs kommer äldreomsorgen i Luleå att behöva anställa 600 fler medarbetare fram till 2034, vilket inte kommer att vara möjligt eftersom det inte kommer att finnas tillräckligt många medarbetare att anställa. Rekrytering är fortsatt viktig och kommunen ser positivt på att fler väljer att arbeta längre innan pension.

6. Verksamhetschef Katarina Morin

a. Bostadsförsörjningsplan

Socialnämnden har fattat beslut om en långsiktig bostadsförsörjningsplan som sträcker sig mellan 2023 – 2033. Bostadsförsörjningsplanen bidrar till att skapa förutsättningar för förvaltningen att upprätta strategiska planer för att kunna möta framtida äldres behov.

b. Anhörigstrategin

Att anhöriga får stöd är en viktig del i socialförvaltningens alla verksamheter. 2022 antog regeringen en nationell anhörigstrategi som socialförvaltningen har inlett ett arbete för att säkerställa att anhörigstrategin implementeras i verksamheterna.

c. Anhörigstöd

Anhöriga är en viktig resurs, och det är viktigt att skapa förutsättningar för anhöriga att orka stötta närstående. Anhörigkonsulenter erbjuder stöd, och avlastning till anhöriga kan beviljas av biståndshandläggare med dagverksamhet, hemtjänst eller närståendeplats på korttidsboende. Representanterna i KPR berättade att många anhöriga sliter mycket och att många saknar egen tid. Det är viktigt att anhöriga som stöttar närstående kan planera fritid och att närståendeplatser inte avbokas.

d. Träffpunkt i bostadsområden (och i city)

Öppna mötesplatser finns på Kronan och på Bergviken. Ingridshems mötesplats är på gång att starta upp efter ombyggnation, men inget datum är

2024-06-27

ännu satt för öppnande av mötesplatsen. Det planeras att korttidsverksamheten ska flytta till Örnen och där planeras för att en öppen mötesplats ska finnas.

7. En brukares väg genom äldreomsorgen

a. Hemtjänst /Områdeschef Kristin Holmström och Rebecca Sterbäck

Stöd i hemmet består av 19 hemtjänstgrupper, 6 nattpatruller och en larmgrupp. En servicegrupp är också kopplad till hemtjänsten. Servicegruppen utför städinsatser.

När en person blir beviljad hemtjänstinsatser informeras hemtjänstgruppen av biståndshandläggare som skickar ett uppdrag till hemtjänsten. I uppdraget framgår vilka insatser som är beviljade och målet med insatserna. Hemtjänsten kontaktar då brukaren och gör tillsammans en grovplanering av insatserna. Insatserna planeras in i ett planeringsverktyg av planerare, som är en personanäl i arbetsgruppen med uppdrag att även planera brukarnas insatser i planeringsverktyget och fördela besöken till personalen. Via planeringsverktyget ser personalen vilka besök som ska utföras och får information om respektive besök. Vid första besöket får brukaren en informationsmapp som kallas "röda mappen" med information och kontaktuppgifter. Brukaren får också erbjudande om en fast omsorgskontakt. Fast omsorgskontakt är en utbildad undersköterska som har ett extra ansvar för att samordna stödet. Inom tre veckor upprättas en genomförandeplan tillsammans med brukaren. Genomförandeplanen är en dokumenterad plan för hur insatserna ska utföras. Genomförandeplanen revideras vid ändrade behov och följs upp minst en gång per år.

Hemtjänstinsatserna utförs enligt genomförandeplanen, med flexibilitet för tillfälligt ändrade behov. Hemtjänsten jobbar med preliminära tider för att planera besöken men behovet styr hur långt besöket blir. Hemtjänsten jobbar med behovsinriktat arbetssätt och ökar och minskar tiderna utifrån brukarens behov. Om brukarens behov ändras mer än tillfälligt återrapporterar hemtjänsten efter 21 dagar till biståndshandläggare som följer upp beslutet och vid ändrade behov skickas ett nytt beslut till hemtjänsten.

Hemtjänsten har teamträffar minst varannan vecka med hemteamet som består av planerare, enhetschef, fysioterapeut, arbetsterapeut, biståndshandläggare och sjuksköterska samt nattpatrull som deltar vid behov.

När hemtjänstinsatsen avslutas tar personalen med sig material som finns i brukarens hem och lämnar tillbaka eventuell nyckel. Om brukaren flyttar till

2024-06-27

annan enhet, till exempel till vård och omsorgsboende eller annan hemtjänstgrupp överrapporterar personalen till mottagande enhet.

b. Närståendeplatser och dagverksamhet /Boendesamordnare Catrin Ek och Verksamhetschef Katarina Morin

När närståendeplats är beviljad av biståndshandläggare fördelar boendesamordnare beslutet till korttidsverksamheten. Avlastning erbjuds en gång per månad och bokas hos boendesamordnare av anhöriga. Det är möjligt att ha tre korttidsvistelser inbokade för regelbunden avlastning. Vistelsetiden varierar mellan hela och halva veckor, och möjlighet till flexibilitet finns om behov uppstår. Det är ingen väntetid till närståendeplatser i nuläget och tidigare problem med att närståendeplatser behövde avbokas med kort varsel är lösta så nu erbjuds utlovad avlastning i den grad det är bokat.

Dagverksamhet kan beviljas för personer med demenssjukdom, för eget behov eller som avlastning till anhöriga. Dagverksamhet kan också beviljas för personer som upplever ofrivillig ensamhet. På Bergviken finns två dagverksamheter för personer med demenssjukdom, Sjöbodan och Kajutan, som har nio platser vardera. På Kronan finns dagverksamhet för personer som upplever ensamhet.

När biståndshandläggare har beviljat dagverksamhet kontaktar verksamheten brukare och/eller anhöriga för uppstartsmöte. På uppstartsmötet görs schema upp och färdtjänst bokas enligt schemat så det är klart och färdtjänst inte behöver bokas för varje gång. På dagverksamheten görs olika aktiviteter, vilka skiljer sig beroende på brukarnas behov och dagsform och beroende på årstid. Det kan vara att laga mat och äta tillsammans, baka, snickra, spela spel etc. Sjöbodan och Kajutan har också ett växthus där de odlar grönsaker som de tar hand om.

c. Korttidsboende / Boendesamordnare Catrin Ek och Verksamhetschef Katarina Morin

Det finns 49 korttidsplatser fördelade på Bergviken (36), Midskogen (9) och Västberga (4). Korttidsplats kan beviljas av biståndshandläggare vid behov om hemsituationen inte fungerar, kan till exempel vara behov av ytterligare tid för tillfrisknande efter sjukhusvistelse innan man kan återvända till hemmet. Det kan också finnas behov av att ansöka om vård och omsorgsboende i samband med korttidsvistelse. I nuläget finns ingen väntetid för att få plats på korttidsverksamheten.

2024-06-27

d. Vård och omsorgsboende /Områdeschef Anna Drugge

För den som har ett stort och långvarigt behov av vård och omsorg kan vård och omsorgsboende beviljas. I Luleå kommun finns 18 vård och omsorgsboenden av varierande storlek. Det finns totalt 804 lägenheter, det minsta vård och omsorgsboendet har 18 platser och det största har 144 platser. Alla lägenheter är inte lika stora. Störst lägenheter finns i äldre hus. I nyare hus har lägenheterna gjorts mindre och samvaroytorna större. Parboendelägenheter finns på Sundsgården och på Forsbacka.

I samband med inflyttning tilldelas brukaren en stödperson som har ett extra ansvar för samordning och kontakt. Stödpersonen har ett välkomstsamtal med brukare och, om brukaren lämnar sitt samtycke, med anhöriga för att ge och få information. Inom tre veckor upprättas en genomförandeplan där brukare/anhöriga och personalen kommer överens om hur stödet ska utformas. Genomförandeplanen revideras vid behov så att den alltid är aktuell och ska följs upp minst en gång per år.

På boendet jobbar personalen personcentrerat, det vill säga att det är personen som är i centrum och hänsyn tas till behov, önskemål, tidigare rutiner och vanor. Om personen själv eller med hjälp av anhöriga skriver en livsberättelse underlättar det för personalen att arbeta personcentrerat. På vård och omsorgsboende hålls liksom i hemtjänsten teamträffar.

För att skapa tydlighet och trygghet både för personal och brukare/anhöriga arbetar alla vård och omsorgsboenden enligt "PPP"; Praktisk Professionell Planering. Det är ett verktyg som tydliggör vem som utför vilka uppgifter på vård och omsorgsboendet.

8. Hemtjänstindex/Verksamhetsutvecklare Therese Lifbom

Hemtjänstindex sammanställer befintliga data från brukarundersökningen "Vad tycker äldre om äldreomsorgen", Öppna jämförelser/enhetsundersökningen, Senior Alert, Kommunenkät e-hälsa och från Kolada. Även kommunernas hemsidor granskas för att se om viktig information finns tillgänglig på ett enkelt sätt.

Varje kommun får poäng på respektive index och även sammanräknat på helheten. Utifrån poängen rankas Sveriges kommuner i en lista från 1 – 290 (antal kommuner i Sverige) och på så sätt kan kommuner jämföra sig med varandra.

Luleå kommun följer resultatet från år till år efter att Hemtjänstindex startade 2022. Luleå kommun hamnade 2023 på plats 250 och arbete pågår för att förbättra resultatet. Förvaltningen har analyserat indikatorerna i Hemtjänstindex på detaljnivå. Detta för att se vilka frågor som hemtjänsten uppnår kraven för godkänt resultat i Hemtjänstindex och vad som behöver utvecklas.

2024-06-27

De indikatorer som påverkas av Vad tycker äldre om äldreomsorgen omhändertas i arbete som pågår utifrån resultatet av den undersökningen. Efter att Hemtjänstindex lanserades har verksamhets- och områdeschefer sett över prioriteringen av frågorna i "Vad tycker äldre om äldreomsorgen" och lagt till fler frågor som är prioriterade att följa och arbeta med. Sedan start av "Vad tycker äldre om äldreomsorgen" har äldreomsorgen prioriterat frågorna om bemötande, förtroende och trygghet, men från Hemtjänstindex har fler prioriterade frågor lagts till. Det är frågor som enligt Hemtjänstindex också är kopplade till bemötande, förtroende och trygghet.

Vissa rutinuppdateringar är gjorda, men det har inte varit ett prioriterat område i år. Vissa rutiner har dock reviderats och kommer att möta kraven i enhetsundersökningen.

Utifrån Hemtjänstindex regelverk har hemsidan uppdaterats. Omvärldsanalys av andra kommuners hemsidor och hämtat inspiration till uppdatering av hemsidan. Allt kommer inte att kunna mötas i år, till exempel efterfrågad "räknesnurra" så att det går att räkna ut preliminär kostnad för hemtjänsten direkt på hemsidan. Det kommer dock inte att kunna omhändertas innan Hemtjänstindex går genom hemsidan i augusti – september. Men flera punkter är åtgärdade; till exempel att nu finns information om genomförandeplan och om fast omsorgskontakt på hemsidan.

9. Avslutning/Socialdirektör Gabriella Sjöström

10. Mötet avslutades

Ordförande tackade och avslutade mötet.